

Силабус курсу

Професійна етика

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Соціальна робота»

Дні занять:
Консультації:

Рік навчання: III, Семестр: V

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.філос.н., доцент **Рудакевич О. М.**

Контактна інформація

oks.rudakiewicz@gmail.com +3809801445177

Опис дисципліни

Пропонований курс спрямований на здобуття студентами необхідних знань з основ професійної етики соціального працівника, з етичної комунікації в професійній діяльності, про способи її використання у практичній діяльності; сформувати уміння і навички реалізації професійної етики на практиці. Адаптивне місце у діяльності соціального працівника займає налагодження взаємовідносин з людьми різних категорій. У зв'язку з цим гостро постає питання про співвідношення діяльності даного фахівця з нормами професійної етики. Тому потрібно, щоб майбутні соціальні працівники стали компетентними в питаннях етичних аспектів своєї професії, оскільки ця дисципліна покликана сформувати сукупності моральних імперативів про обов'язки фаху, його етичні зобов'язання, про межі його професійної та особистої свободи спеціаліста, чия робота пов'язана з втручанням в особисте життя людини

Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	1. Професійна етика як складова підготовки соціального працівника.	Володіти основними категоріями професійної етики соціального працівника, рефлексувати мораль як спосіб універсальної оцінки вчинків та поведінки особистості, усвідомлювати деонтологію як вчення про обов'язок і дотримуватися принципів справедливості та принципів обов'язку перед суспільством.	Питання
2.	2. Генезис світової етичної думки. Історичний вплив провідних етичних шкіл на становлення сучасної моралі.	Здійснювати аналіз основних етапів становлення етики як філософської науки, «моральних кодексів» також розкрити генезис даної науки як динамічної та полірівневої суспільно-культурної сфери.	Презентації

3.	3. Етичні традиції у розвитку й становленні соціальної роботи в Україні.	Розкрити передумови становлення соціальної роботи як професійної діяльності на теренах України, різних форм релігійної та громадської благодійності як джерел професійно-етичних принципів СР.	Питання
4.	4. Категорійно-понятійне поле та функції професійної етики соціальної роботи. Професійні ризики психологів	Розкрити основні категорії та поняття етики соціального працівника та усвідомлення її функцій. Провести аналіз засадничих статей "Декларації принципів толерантності" (затвердженої ЮНЕСКО) та Декларації про етичні принципи (ухваленої Міжнародною федерацією СП).	тести, питання
5.	5. Система етичних принципів у соціальній роботі.	Сформувати у студентів знання про систему професійно-етичних принципів соціального працівника; змістовно опанувати, глибинно осмислити основні положення Міжнародної декларації етичних принципів соціальної роботи, як засадничого нормативного документу, що регламентує діяльність у цій сфері.	Питання, МКР
6.	6. Цінності та ціннісні орієнтації у діяльності соціального працівника.	Розкрити та сформувати у студентів знання про систему цінностей соціального працівника, проаналізувати наявність початкових умінь вирішення етичних дилем шляхом моделювання проблемних ситуацій.	Питання
7.	7. Професійна етика соціальної роботи: принципи і стандарти.	Забезпечити рефлексивне оволодіння студентами основними положеннями Європейської Конвенції про права людини; сформувати в студентів уявлення про принципи та стандарти в діяльності соц..працівника.	Презентації
8.	8. Професійно-етичний кодекс соціального працівника.	Забезпечити рефлексивне оволодіння студентами професійно-етичним кодексом соціальних працівників (МФСР та України), ознайомити з історичними особливостями процесу документального оформлення етичного кодексу.	Тести

9.	9. Морально-етична культура соціального працівника.	Ознайомити студентів з моральними аспектами соціальної роботи. Дослідити морально-етичну культуру соціальних працівників, її особливості, структурні компоненти, параметри та критерії.	Питання, МКР
10.	10. Особистісно-моральні риси працівника соціальної служби.	Здійснити аналіз соціально-психологічних та психолого-педагогічних характеристик соціального працівника, його позитивних та негативних моральних якостей. Змодельовати ідеальний образ соціального працівника.	Питання, МКР
11.	11. Проблеми деонтології у діяльності соціального працівника.	Проаналізувати принципи деонтології соціальної роботи. Володіти навичками роботи з людьми в екстремальних ситуаціях і станах, рефлексувати моральні ризики та проблеми роботи з різними цільовими аудиторіями клієнтів.	Питання, МКР
12.	12. Етичні проблеми соціальної діяльності.	Проаналізувати етичні та естетичні норми при наданні соціальної допомоги, а також рівні етичної взаємодії соціального працівника та клієнта.	Презентації
13.	13. Етичні аспекти роботи соціальних служб.	Здійснити аналіз етичних норм проведення досліджень у соціальній роботі. Рефлексувати зв'язок етики та права у діяльності соц. працівника. Дотримуватися етичних норм у взаємовідносинах з клієнтами, взаємовідносин з колегами та іншими інститутами.	Питання, МКР
14.	14. Етикет соціального працівника.	Проаналізувати принципи етикету та правила поведінки працівників соціальних служб. Ознайомити з особливостями процесу спілкування як чинника професійної майстерності фахівця соціальної сфери.	Тести

Літературні джерела

1. Етика соціальної роботи: навч. посібник. Умань : ВПЦ «Візаві», 2021. 202 с.
2. Дольнікова Л.В. Професійна педагогіка. Львів: Львівська політехніка, 2021. 545 с.
3. Історія соціальної роботи: навчальний посібник. Умань : РВЦ «Візаві», 2019. 117 с.
4. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми: Сумський державний університет, 2021. 252 с.
5. Лаврецький Р.В., Лоза А.С. Етичні дилеми в соціальній роботі. Young Scientist. 2021. No1252). С.81-86.
6. Про затвердження Етичного кодексу спеціалістів із соціальної роботи України: Наказ Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту від 9.9.2005 р. No 1965. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1965643-05> (дата звернення 15.10.2021)
6. Малахов В.А. Етика : курс лекцій: навч. посібник. Київ: Либідь, 2022. 384 с.
8. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соц. відносин і туризму, 2020. 275 с.
9. Global Definition of Social Work. IFSW, IASSW, 2014. URL: <https://www.iassw-aiets.org/global-definition-of-social-work-review-of-the-global-definition> (дата звернення 15.10.2023)

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять (8 занять- 8оцінок). Модульний контроль проводиться на 7 практичному занятті, оцінка за Модульний контроль виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.		Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять (7занять-7 оцінок). Модульний контроль проводиться на 14 практичному занятті, оцінка за Модульний контроль виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.		Оцінювання розробленого та проведеного тренінгу, задля покращення показника інтелектуального потенціалу. Участь у тренінгах -10 балів.	Оцінювання індивідуального завдання виконаного студентом (згідно запропонованого переліку тем-10 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

